

Timo Mehtälä kesk

Kirjallinen kysymys maanviljelijöiden oikeusturvasta valkoposkihanhiin aiheuttamien vahinkojen vuoksi

Eduskunnan puhemiehelle

Petteri Orpon hallitusohjelmassa *Vahva ja välittävä Suomi* todetaan seuraavasti:

"Tarpeettomat metsästysrajoitukset elinvoimaisten lajien, kuten merimetson ja valkoposkihanhen osalta poistetaan, ja lajit siirretään metsästyslain piiriin. Huolehditaan samalla vahinkojen oikeudenmukaisesta korvaamisesta elinkeinonharjoittajille. Hallitus vaikuttaa siihen, että lajit siirretään lintudirektiivin tiukasti suojeltujen lajien listalta. Poikkeusluvalla haltuun otettujen lintujen lihaa on voitava hyödyntää."

Hallitusohjelman hyvät kirjaukset eivät ole toteutuneet. Suomessa ei saa edelleenkään ampua valkoposkihanhiä ja hyödyntää lihaa, koska EU:n lintudirektiivin tulkinta on niin tiukka. Ruotsissa ja Virossa valkoposkihanhen metsästys ja lihan hyötykäyttö on sallittua.

Suomessa pelkästään karkotuslupa maksaa maanviljelijälle 1 500 euroa. Se on kohtuutonta elinkeinonharjoittajalle, joka suojellakseen omaa yritystoimintaansa joutuu maksamaan hallinnolle valtavan summan. Onko kyseessä veroluontoinen maksu vai suorastaan kiristys?

Näyttää siltä, että Suomessa direktiivin tulkitsija tai tulkitsijat ovat tehneet valkoposkihanhea suojelevat päätökset ideologisin perustein, koska laji ei ole uhanalainen. Valitettavasti ideologiset perusteet näköjään ovat mahdollisia monessa muussakin tapauksessa ja jopa maan tapa.

Direktiivien tulkinnat eivät synny itsestään. Myös lintudirektiivin suomalaisen tiukan tulkinnan takana on ihminen tai useampi. Ketkä ovat vastuussa Suomen ylikireästä tulkinnasta? Kansanedustajalla on oikeus tietää valkoposkihanhipäätöksiin vaikuttaneet viranomaiset.

On hämmentävää, että valkoposkihanhi ja sitä suojaavat tulkinnat tuntuvat saaneen perustuslain kaltaisen suojan. Esimerkiksi maataloustukiehdossa hallinto muuttaa maatalouteen liittyviin direktiiveihin kuuluvia ehtoja lähes vuosittain. Ihmetellä sopii, miksi lintudirektiivin tulkintoja ei siis voisi muuttaa.

On demokratian ja tasa-arvon vastaista, kun ideologinen laintulkinta saa haitata vuodesta toiseen, aivan vapaasti ihmisten elämää ja aiheuttaa taloudellista haittaa yhdelle elinkeinolle.

Kirjallinen kysymys KK 49/2026 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin oikeusministeriö ja oikeusministeri aikoo ryhtyä, jotta maanviljelijöiden oikeusturva toteutuu,

onko oikeusvaltioperiaatteen mukaista, että elinvoimainen lintulaji saa aiheuttaa maanviljelijälle suuria aineellisia tappioita ilman, että viljelijällä on mitään oikeutta puuttua tilanteeseen ja

miten oikeusministeriö ja oikeusministeri suhtautuu siihen, että Suomessa tulkitaan EU:n lintudirektiiviä valkoposkikhanhien osalta eri tavalla kuin esimerkiksi Ruotsissa ja Virossa, joita valkoposkikhanhiongelma myös koskettaa?

Helsingissä 24.2.2026

Timo Mehtälä kesk